

שבועות

לכבוד חג השבועות, נביא מעט מדברי רבותינו על ערך לימוד התורה – השל"ה הקדוש שמביא סיפור מיוחד מרבי יוסף קארו, בעל השולחן ערוך, על ערכו המיוחד של לימוד התורה בליל שבועות. הרב צבי יהודה קוק – על החיבור שנוצר בין לומד התורה לתורה.

ספר השל"ה הקדוש

(מסכת שבועות - פרק נר מצוה, ה)

ולהראות גדולת מעלת זאת הלילה (=לימוד התורה בליל שבועות), איך שחביב לפני הקדוש ברוך הוא לבלתי נדום רגע אחת מדביקות התורה. גם יש רשות להפסיק בין ענין לענין לדבר דברי התעוררות מוסר ופשפוש מעשים ולתקן תקנות ליראת ה'. אכתוב לכם מעשה שאירע קרוב לזמנינו והועתק מכתב המקובל הר"ר שלמה הלוי אלקביץ שהיה מתחבר בבית של רבינו בית יוסף והופיע עליו רוח הקודש. וזה נוסח הכתב:

דעו לכם כי הסכמנו החסיד (ר' יוסף קארו) נר"ו (=נטריה רחמנא ופרקיה) ואני עבדו ועבדיכם מהחברים, לעמוד על נפשינו ליל שבועות ולנדד שינה מעינינו. ותודה לאל כן עלה בידינו כי לא הפסקנו רגע, רק אשר תשמעו ותחי נפשכם... ובעת שהתחלנו ללמוד המשנה ולמדנו שתי מסכתות, זיכנו בוראנו ונשמע את... והדיבור ההוא מדבר עמנו והתחיל ואמר:

שמעו ידידי המהדרים מן המהדרים, ידידי אהובי שלום לכם, אשריכם ואשרי ילדתיכם, אשריכם בעולם הזה אשריכם בעולם הבא, אשר שמתם על נפשיכם לעטרי בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין מנחם לי, ואני מושלכת בעפר חובקת אשפות, ועתה החזרתם עטרה ליושנה. התחזקו ידידי התאמצו אהובי שמחו ועלצו. ודעו כי אתם מבני עלייה, וזכיתם להיות מהיכלא דמלכא (=היכל של המלך), וקול תורתכם והבל פיהם עלה לפני הקב"ה ובקע כמה אוירים וכמה רקיעים עד שעלה, ומלאכים שתקו ושרפים דממו והחיות עמדו וכל צבא מעלה להקב"ה שומעים את קולכם. והנני המשנה הא' המייסרת את האדם באתי לדבר אליכם... לכן בני התחזקו ואמצו ועלצו באהבתי בתורתך ביראתי. ואלו הייתם משערים אחד מאלף אלפי אלפים ורוב רבי רבבות מהצער אשר אני שרויה בו, לא היתה נכנסת שמחה בלבבכם ולא שחוק בפיכם בזכריכם כי בסבתכם אני מושלכת בעפר, לכן חזקו ואמצו ועלצו בני ידידי המהדרים ואל תפסיקו הלימוד, כי חוט של חסד משוך עליכם ותורתכם ערבה לפני הקב"ה. לכן עמדו בני ידידי על רגליכם והעלוני...

את כל הדברים האלה דבר אלינו ושמעה אזנינו, ורבות כהנה וכהנה מענייני החכמה, כמה וכמה הבטחות גדולות, וכלנו געינו בבכיה מרוב השמחה. וגם בשמענו צרת השכינה בעוונותינו וקולה כחולה המתחננת אלינו. ואז נתחזקנו עד אור הבוקר ולא פסק גירסא מפומנא (=גירסת הלימוד מפינו) בגילה ורעדה. ויהי בבקר הלכנו וטבלנו כאשר עשינו שני ימים קודם... ויאמרו מי יתן והלילה הזאת השניה נתחבר ביחד ונהיה עשרה, והסכמנו לעשות כן. ועם שבלילה הראשון שינה בעינינו לא ראינו אפילו רגע... וגם ביום לא הונח לישי, כי דרוש דרש החסיד נר"ו (=נטריה רחמנא ופרקיה) אחר המנחה וישבנו שם, ועם כל זה שָׁנָנו בעוז מתנינו ועשינו בלילה השניה כסדר הראשון. ומרוב השמחה שהיינו עשרה לא המתינה עד עת קרוא המשנה, ולא עד חצות כמו בלילה הראשונה שהיה ממש בחצות הלילה, רק תכף שהיינו קוראים דברות של משנה תורה (=ספר דברים) בהגיענו אל פרשת שמע, קול דודינו דופק והתחיל, שמעו ידידים המהדרים מן המהדרים... ודברים רבים של חכמה אמר:

... ואלמלא נתן רשות לעין, הייתם רואים האש הסובבת הבית הזאת. לכן חזקו ואמצו ואל תפסיקו הקשר, והעלוני...

הרב צבי יהודה קוק - התעצמות האדם בתורה

אור לנתיבתי, שער נתיבות התורה, נתיב אור התורה, יב

כפי אותה מדה שהאדם דבק בתורה, וקונה לו את סגולתה, כן הוא נעשה יותר ויותר, באור אש קדשה, שכל גופו ועצמו נכלל בו, מוגן ומוצל מן הקוצים ומן הפחיתים, מפגעי חיה ומפגעי אדם, מכל קלקול ומכל טומאה, והוא נכנס בגדר דברי התורה, דדידה היא (שהיא שלו), שאינם מקבלים טומאה, וכפי מדה זו עצמה, של התעצמות היותו הנפשית בתורה, כן משתכללת יותר ויותר הרגשת צרכו החיונית, להתמלא העשר הגדול וההון הרב של רבבות ניצוצי זרחי כל דקדוקיה ופרטיותיה, סיגיה וגזרותיה, הנמשכים ממקור רוממות שגבה, ומכוונים ומתאימים למשמרת טהרת קדשה.